

EMOTSIONAALSE
INTELLIGENTSUSE JA
SOOLISE
VÖRDÕIGUSLIKKUSE
KOOLITUSE
ÕPPEMEETODITE
PARANDAMINE
TÄISKASVANUTE
KOOLITAJATE JAOKS
DIGILAHENDUSTE ABIL

2020-1-UK01-KA204-079258

WeMen

PRAKTILISED

RESSURSID

WeMen

**Kaasrahastanud
Euroopa Liit**

WE MEN KONSORTSIUM

ASPIRE EDUCATIONAL
GROUP LTD

ÜHENDKUNINGRIIK

INSTITUTO PARA EL FOMENTO
DEL DESARROLLO Y LA FORMACIÓN

HISPAANIA

VSI SKUDUTISKIO
AKADEMIJA

LEEDU

OÜ
VESTIFEX
EESTI

IASIS
KREEKA

ASOCIACIÓN LA BIEN PAGÁ
ESPACIO ESCÉNICO

HISPAANIA

INNOQUALITY
LIMITED
IIRIMAA

SISUTABEL

04

EMOTSIONAALNE INTELLIGENTSUS

05

EMOTSIONAALSE INTELLIGENTSUSE PÄDEVUSE

ARENDAMINE

08

EMOTSIONAALSEST INTELLIGENTSUSEST

TULENEV KASU

14

SOOLISE VÖRDÕIGUSLIKKUSE KOOLITUS

15

SOOLISE VÖRDÕIKUSLIKKUSE PERSPEKTIIVI

ÜMBERSTRUKTUREERIMINE

28

MEESTE ROLL SOOLISE VÖRDÕIGUSLIKKUSE ALASES HARIDUSES

34

KOOLITUSE FOOKUS ISIKLIKULE KONTEKSTILE JA TRANSFORMATIIVSELE LÄHENEMISELE

35

STRATEEGIAD, VAHENDID JA MEETODID SOOLISE VÖRDÕIGUSLIKKUSE
SAAVUTAMISEKS TÄISKASVANUTE KOOLITAMISEL EMOTSIONAALSETE
PÄDEVUSTE KAUDU

41

METOODIKAD MEHELIKU VASTUSEISU MURDMISEKS
TÄISKASVANUHARIDUSES

45

EMOTSIONAALNE INTELLIGENTSUS JA SOOLINE VÖRDÕIGUSLIKKUS DIGIMAAILMAS: RISKID JA VÕIMALUSED

46

E-KVALITEET JA ENNETAMINE EMOTSIONAALSE INTELLIGENTSUSE
KAUDU

EMOTSIONAALNE INTELLIGENTSUS

**Kaasrahastanud
Euroopa Liit**

Antud projekti kaasrahastanud Euroopa Komisjon. See väljaanne kajastab ainult autori(te) seisukohti ja komisjon ei vastuta selles sisalduva teabe võimaliku kasutamise eest.

1

EMOTSIONAALSE INTELLIGENTSUSE PÄDEVUSTE ARENDAMINE

TEGEVUS 1

1. Pealkiri

Sooline nimi

2. Õpieesmärgid

Harjutust saab kasutada jäälõhkujana. See aitab mõista, kuidas iga inimene end ise nimetab ja mis tähendus sellel tema jaoks on. Eesmärgiks on arendada emotsionaalse intelligentsuse pädevust õppijate sobivate soonimede väljaselgitamise ja vastuvõtmise kaudu.

3. Tegevuse kirjeldus

- See tegevus aitab integreerida erinevatest kultuuridest ja taustadest koosnevat rühma, julgustades inimesi minema nimest kaugemale ja uurima üksteise identiteeti põhjalikumalt.
- Iga osaleja alustab oma nime ütlemisega ja lisab seejärel midagi: kas nime päritolu, selgitus, tunne, tähendus.

Arutelu:

- Kas tähendus on seotud soo, perekonna, rahva, religiooni, kultuuriga?
- Mis on selle nime tähendus?
- Kuidas tunneb inimene oma nime?
- Kuidas me ühendame need vastused emotsionaalse intelligentsuse kontseptsiooniga?
- Tegevus kestab umbes 30 minutit.

4. Kasulikud allikad

**Kaasrahanud
Euroopa Liit**

Antud projekti kaasrahanud Euroopa Komisjon. See väljaanne kajastab ainult autori(te) seisukohti ja komisjon ei vastuta selles sisalduva teabe võimaliku kasutamise eest.

- <https://www.thoughtco.com/classroom-ice-breaker-31410>
- <https://www.signupgenius.com/groups/group-icebreaker-activities-adults.cfm>

5. Vajalikud töövahendid

Võib kasutada paber- või tavalist tahvlit, et kirja panna esmased vastused, ning jätkata diskussiooniga.

6. Tegevuse hindamine

Tegevuse hindamiseks võib kasutada ka lihtsaid hindamisvahendeid, mis võivad hõlmata arutelu, hääletamist tegevuse aspektide üle või formaalsemat küsimuste ja/või küsimustike seeriat.

TEGEVUS 2

1. Pealkiri

Kuidas te ennast nimetate?

2. Õpieesmärgid

Eesmärgiks on arendada emotsionaalse intelligentsuse pädevust õppijate sobivate soonimede tuvastamise ja kasutuselevõtu kaudu.

3. Tegevuse kirjeldus

Selle tegevuse läbiviimiseks peab koolitaja esitama õppijatele järgmised küsimused ja algatama arutelu identiteedi ja selle tähenduse üle, mida nad sellele omistavad.

- 1) Kes ma olen?
- 2) Kuidas mulle meeldib, see kuidas et inimesed mind määratlevad?
- 3) Mida tähendab minu identiteet minu jaoks?
- 4) Mida tähendab teiste identiteet minu jaoks?

On soovitatav, et üksikud õppijad paneksid oma vastused kirja, sest selle tegevuse saab hiljem tegevusprogrammi käigus uuesti läbi vaadata, et näha, kas vaatenurgad on muutunud või muudetud.

On tähtis luua turvaline õhkkond, et õppijad saaksid jagada teavet, mis võib mõne rühma liikme jaoks osutada keeruliseks või raskeks.

Tegevus kestab umbes 25 minutit.

4. Kasulikud allikad

- <https://sites.lsa.umich.edu/inclusive-teaching/social-identity-wheel/>
- https://fonddulac.extension.wisc.edu/files/2012/12/Icebreakers_and_Mixers_that_Promote_Inclusion-WebVersion.pdf

5. Vajalik materjal

Võib kasutada paber- või tavalist tahvlit, et registreerida esmased vastused, ning jätkata diskussiooniga.

6. Tegevuse hindamine

Tegevuse hindamiseks võib kasutada ka lihtsaid hindamisvahendeid, mis võivad hõlmata arutelu, hääletamist tegevuse aspektide üle või formaalsemat küsimuste ja/või küsimustike seeriat.

2

EMOTSIONAALSEST INTELLIGENTSUSEST
TULENEV KASU

TEGEVUS 1

1. Pealkiri

Koostöö perekonnas

2. Õpieesmärgid

Selle õppetunni eesmärgid:

- Arutada perekondliku koostöö eeliste ja probleemide üle.
- Analüüsida oma peresuhteid.
- Arutada konfidentsiaalsuse tähtsust.

3. Tegevuse kirjeldus

Kestus: 1 ½ tundi

Protsessi kirjeldus, sealhulgas erinevad etapid või faasid

1. samm. Teoreetilised teadmised:

Teoreetilises sissejuhatuses rõhutatakse perekonna koostöö ja konfidentsiaalsuse tähtsust. Rõhutatakse perekondliku koostöö tähtsust soolise võrdõiguslikkuse kontekstis ning selle eeliseid ja puudusi. Perekonnaelu hõlmab mitmeid valdkondi: vaimset, emotsionaalset, afektiivset, materiaalsel ja sotsiaalset. Kõik need on erinevad - mõned nõuavad kiireid otsuseid ja konkreetseid tegevusi, teised vajavad ärakuulamist, jagamist või toetamist. On käitumisviise, mis loomulikult viivad õnneni, kuid on ka selliseid, mis lihtsalt viivad ebaõnnestumiseni. Diskussiooni käigus vaadeldakse peresuhtluse põhitüüpe: konkurents, vältimine, kompromiss, leppimine ja koostöö, rõhutades viimaste eeliseid. Samuti õpitakse, kuidas leida ühiseid lahendusi ja milline on konfidentsiaalsuse tähtsus.

**Kaasrahastanud
Euroopa Liit**

Antud projekti kaasrahastanud Euroopa Komisjon. See väljaanne kajastab ainult autori(te) seisukohti ja komisjon ei vastuta selles sisalduva teabe võimaliku kasutamise eest.

Perekonnaelu on eriline selle poolest, et see hõlmab alati paarisuhteid, näiteks abikaasad, lapsed ja vanemad, vennad ja õed, vanavanemad ja lapselapsed. Meile võib tunduda, et meie naaber käitub halvasti või ei vasta meie ootustele, kuid suhetel on kaks poolt, need on loodud ja me mõlemad vastutame nende eest.

Perekondliku koostöö eelised:

- Perekonnaliikmed on võrdsed ja igaühe ainulaadsust hinnatakse.
- Suhted on tihedad ja soojad, pereliikmed on tähelepanelikud, toetavad ja suudavad vajadusel koos tegutseda.
- Isiklike arvamusid väljendatakse rahulikult ja neid austatakse.
- Kõik otsivad tekkivatele probleemidele aktiivselt vastastikku kasulikke lahendusi, pakkudes välja ja arutades võimalikke lahendusi.
- Oskavad avalikult rääkida nii enda kui ka oma abikaasa vigadest ilma süüdistusteta.
- Arendab koostöö- ja vastutuse vaimu.
- Mõjutab soolise võrdõiguslikkuse parendamist.

Koostöö lähendab inimesi, edendab armastust ja annab neile hea ülevaate suhetest, mis on perede jaoks väga oluline. Samuti aitab see inimestel tihedalt suhelda, mitte olla konkurendid või vaenlased. Vaevalt saab suhtlemist kirjeldada kui negatiivsetel emotsioonidel ja tegudel põhinevat suhet - pigem on see suhete aeglane kokkuvarisemine.

2. samm. Arutelu:

Õppijad kasutavad tegevuse käigus saadud teadmisi, et koostada iga pereliikme jaoks "nõuannete" nimekiri.

Tegevuse eesmärgid:

1. Mõtiskleda ja kinnistada omandatud teadmisi ja oskusi;
2. Selgitada välja, mis takistab perekonnas paremat koostööd.
3. Õppijad peaksid seda nimekirja kodus oma perega arutama.

4. Kasulikud allikad

- Almonaitienė J. Bendravimo psichologija Kaunas, 2001.
- *Konfliktai ir bendradarbiavimas. Vadovas po konfliktų labirintą.* Seminarų medžiaga. - V., 1996.

5. Vajalikud töövahendid

- A4 paberid
- Pliiatsid
- Valge tahvel
- Märgid
- Arvuti
- Projektor

6. Tegevuse hindamine

Harjutus 1: „Perekondlik koostöö“

See harjutus näitab, kuidas pereliikmed saavad omavahel koostööd teha, ning aitab neil mõista koostöö eeliseid ja raskusi, millega nad silmitsi seisavad.

Juhised. Selgitage, et rühma ülesanne on luua portree kujuteldavast perekonnast. Soovitage, et rühmad püüaksid mõista iga pereliikme olukorda.

Aeg: 20–30 minutit.

Arutelu pärast koosolekut. Arutage igaühaga iga pere 1-2 aspekti. Arutage, mida näitavad pereliikmete portreed perekonnasisese koostöö kohta. Milline koostöö on nendes kujuteldavates peredes võimalik? Nimetage pereelu ideaalkujutlusi, mida kujundavad näiteks televisioon ja reklaamid. Laiendage tegevust ja paluge lastel vaadata üksikasjalikumalt kujuteldavat perekonda, mille nad on rollimängu abil loonud. Selle rollimängu eesmärk on kodused ülesanded uuesti läbi arutada nii, et paraneks koostöö pereliikmete vahel ja oleks tagatud kõigi vajaduste arvestamine.

Märkus: julgustage õppijaid looma tõelist perekonda ilma stereotüüpideta.

Harjutus 2: „Koostöö perekonnas“

Õpilane peab paberile kirjutama oma pereliikmete nimed (vanuse võib ära jätta) ja kirjeldama igaühe rolli. Pakkuge välja, et arutate üleskirjutatud teavet rühmaga. Paluge õppijatel arutada tabelit oma pereliikmetega (kodus) ja leppida kokku, mida võib ja mida ei saa klassis arutada (konfidentsiaalsuse säilitamiseks). Järgmisel kohtumisel peaksid õppijad jagama oma isiklike kogemusi, kuidas nende pere reageeris harjutusele ja kuidas see mõjutas koostööd nende peres.

Võite paluda õppijatel vastata järgmistele küsimustele:

- Kui oluline on teie jaoks koostöö?
- Mida saite enda ja oma pereliikmete kohta teada?
- Kellele see ei meeldinud?

- Mida te oleksite muutnud?

TEGEVUS 2

1. Pealkiri

Emotsioonide väljendamine

2. Õpieesmärgid

- Arutada mitteverbaalsete ja verbaalsete suhtlemismeetodite omaduste üle.
- Täiendada teadmisi iseenda kohta.
- Õppida aktiivse kuulamise tehnikaid.
- Arendada oskust aktsepteerida inimesi sellisena nagu nad on, sallida erinevusi ja mitmekesisust.

3. Tegevuse kirjeldus

Kestus: 1 ½ tundi

Protsessi kirjeldus, sealhulgas erinevad etapid või faasid

1. samm. Teoreetilised teadmised:

Alates hetkest, mil me sündime, kui näeme esimest korda ilma valgust, kuni hetkeni, mil me sureme, oleme inimeste seas ja nendega suhtlemine on inimese üks tähtsamaid vajadusi. Meie võime suhelda ja teha koostööd teistega sõltub meie valmisolekust ja võimetest ning määrab meie edu või ebaedu erinevates eluvaldkondades. Võime julgelt öelda, et oskus suhelda inimestega tõhusalt ja edukalt on üks põhilisi inimlikke väärtusi. Ilma suhtlemiseta ei oleks võimalik ükski isiklik areng ja loominguline tegevus. Seega, kui inimene ei suuda suhelda, siis on ebatõenäoline, et ta suudab ennast hästi hinnata ja suudab välja tuua kõik oma anded ja võimed. Selles õppetunnis räägime mitteverbaalse ja verbaalse suhtluse liikidest, aktiivse kuulamise tehnikatest ning aktiivse kuulamise tähtsusest suhtlemisel ja koostöös. Oluline ei ole mitte ainult oskus suhelda, vaid ka oskus kuulata.

Aktiivne kuulamine hõlmab keskendumist vestluspartnerile, püüdlust mõista, selgitamist, parafraseerimist, vestluspartnerile näitamist, et te kuulata ja reageerite asjakohaselt sellele, mida vestluspartner ütleb.

Emotsioonide juhtimine on suhtlemisel samuti väga oluline. Emotsioone võib kirjeldada kui inimkeha automaatselt tekkivaid bioloogilisi reaktsioone teatud stiimulitele, nii

välisele kui ka sisemisele, mida nimetatakse nende erutuse stiimuliks. Inimestel on kaks mõtteviisi: ratsionaalne ja emotsionaalne.

Emotsioonide juhtimise tasandid:

1. Tuvastage ja hinnake oma emotsioone ja raskeid tundeid.
2. Kui te otsustate järgida rohkem positiivseid kui negatiivseid emotsioone, otsustage, kuidas te seda teete.
3. Lubage endale, et te tõesti tegutsete.
4. Võtke kohustuslikud meetmed.
5. Hinnake, kas teie võetud meetmed on avaldanud mõju.

Emotsioonide äratundmise meetodid lihtsustavad inimese kohanemist sotsiaalse keskkonnaga ja tööalase edu saavutamist.

Tehnikad, mis aitavad emotsioone tuvastada ja hallata:

- Meditatsioon
- Mõtete juhtimise meetod
- Peeglimeetod
- Hingamine
- Eneserahuldamise meetod
- Eneseanalüüs

2. samm. Arutelu:

Kasutades tegevusest saadud teadmisi, koostavad õppijad nimekirja positiivsetest ja negatiivsetest emotsioonidest.

Tegevuse eesmärgid:

1. Mõtiskleda ja kinnistada omandatud teadmisi ja oskusi.
2. Tuvastada positiivsed ja negatiivsed emotsioonid arutelu kaudu.
3. Jagada emotsioonide juhtimise meetodeid.

4. Kasulikud töövahendid

- David D. Burns, M.D. Hea tuju juhend, uus emotsiooniteraapia. (2013). Psichologija TAU.
- Cirtautienė, L. Konfliktų valdymas - organizacijų vadovams [žiūrėta 2021 08 15]. Prieiga per internetą: < <https://pkg.lt/straipsniai/konfliktu-valdymas> >.
- Račelytė, D. (2013). Konfliktų psichologijos praktikumas. Vilnius: Edukologija .

5. Vajalikud töövahendid

- A4 paberid
- Pliiatsid
- Valge tahvel
- Märgid
- Arvuti
- Internet
- Projektor

6. Tegevuse hindamine

Harjutus:

Paluge õppijatel istuda ringi. Igaüks kirjutab paberile ühe emotsiooni. Koguge kõik paberitükid kokku ja segage. Laske igaühel ringis järjekorras võtta üks paberitükk ja proovida ilma sõnadeta näidata emotsiooni, mille nimi on kirjutatud. Paluge õppijatel mõelda žestidele, näoilmetele, kehaasendile, kehahoiakule ja näoilmetele. Igaüks kirjutab ilma kommentaarideta üles, millise emotsiooniga on tema arvates tegemist.

Kui see ülesanne on täidetud, räägivad kõik, millist tунnet nende arvates kujutati.

Küsi:

Kes tõlgendas tundeid täpselt?

Kes kujutas tundeid selgelt?

Esimesel juhul suudavad õppijad mõista mitteverbaalset repliiki, kõnet, teisel juhul suudavad nad suhelda teistega ilma sõnadeta. Arutelu:

Miks me ei saa alati ära arvata, milliseid tundeid väljendatakse?

Millest tulenevad erinevused väljenduses?

Küsimused:

1. Milliseid tundeid ja emotsioone see olukord sinus tekitab?
2. Mis on teie jaoks selles olukorras kõige olulisem?
3. Mida kardad selles olukorras kõige rohkem?
4. Milliseid emotsioone on selles olukorras kõige raskem kontrollida?
5. Millal peate te kõige rohkem püüdma oma emotsioone kontrollida?

SOOLISE

VÕRDÕIKUSLIKKUSE

KOOLITUS

**Kaasrahanud
Euroopa Liit**

Antud projekti kaasrahanud Euroopa Komisjon. See väljaanne kajastab ainult autori(te) seisukohti ja komisjon ei vastuta selles sisalduva teabe võimaliku kasutamise eest.

3

SOOLISE VÕRDÕIGUSLIKKUSE PERSPEKTIIVI ÜMBERSTRUKTUREERIMINE

TEGEVUS 1

1. Pealkiri

Päeviku pidamine – eneserefleksiooni oskuste ning sotsiaalse ja emotsionaalse õppimise (SEL) pädevuste arendamine

2. Õpieesmärgid

Selle tunni eesmärk on julgustada õppijaid **kriitiliselt mõtlema** soolise võrdõiguslikkuse üle, mis on transformatiivse lähenemise peamine aspekt. Seejuures osalevad õppijad ka sotsiaalses ja emotsionaalses haridusõppes: arendatakse nende eneseteadlikkust, enesejuhtimist ja sotsiaalseid pädevusi.

Eneseteadlikkus, enesejuhtimine ja sotsiaalne teadlikkus on kolm CASELi poolt kirjeldatud viiest põhipädevusest, mida saab rakendada klassiruumis sotsiaalse ja emotsionaalse õppe integreerimiseks.

Järgnev õppetund annab ülevaate sellest, kuidas täiskasvanute koolitajad saavad rakendada emotsionaalse kasvatusmeetodeid paralleelselt transformatiivse lähenemisega oma soolise võrdõiguslikkuse tundides õppijate puhul, kes on soolise võrdõiguslikkuse suhtes tõrksad. Tutvustatud vahendit saab kasutada ka väljaspool klassiruumi, igapäevaelus, mis tähendab, et selle mõju võib püsida ka väljaspool klassiruumi. Töötatakse välja järgmised õpiväljundid:

C2. Sooliste eelarvamuste ja stereotüüpide dekonstrueerimine.

C.4. Meeste emotsioonide väljendamisega seotud eelarvamuste lahtimõtestamine.

Seda vahendit saab kasutada ka muude soolise võrdõiguslikkuse teemade puhul: Sooline võrdõiguslikkus kui vajalik sotsiaalne nähtus (analüüs õigus-, majandus-, poliitika-, tööhõive- ja haridusvaldkonnas), igapäevane mehelikkus (mikromehelikkus) ja uued mehelikkused: mehelikkus dekonstruktsioonis feministlikust vaatenurgast.

Seda tehes aktiveeritakse ülejäänud kaks CASELi poolt kirjeldatud põhipädevust, vastutustundlik otsustamine ja suhtlemisoskused, ning saavutatakse järgmised õpiväljundid:

S1. Soolise võrdõiguslikkuse kui õiguse, majanduse, poliitika, tööhõive ja hariduse valdkonnas vajaliku sotsiaalse nähtuse analüüsimine.

S3. Igapäevaelu mees-šovinismi tüüpide analüüsimine.

C5. Uute mehelikkuste hindamine.

Näitena annab see õppetund juhendi, kuidas tutvustada **soolisi eelarvamusi ja stereotüüpe ning eelarvamusi meeste emotsioonide väljendamise kohta** enne vahendi rakendamist, ning soovitusi, kuidas seda teemat vahendi rakendamisel edasi arendada. Sisu ja järgnevaid tegevusi saab kohandada vastavalt tutvustatavale teemale.

3. Tegevuse kirjeldus

Kestus: Sissejuhatus teemasse: umbes 75 minutit. Tööriista tutvustamine ja rakendamine: umbes 75 minutit

Selleks, et kaasata õppijad teemasse, kasutades transformatiivse õppe ning sotsiaalse ja emotsionaalse hariduse meetodeid, saavad täiskasvanute koolitajad rakendada vahendit (tegevust), mis arendab sotsiaal- ja emotsionaalse hariduse põhipädevusi ja aktiveerib enesereflektiivset mõtlemist (põhioskus, mida arendatakse transformatiivse lähenemisviisi abil): Tegevus on **päeviku pidamine**.

Järgnevalt kirjeldatakse, kuidas seda tegevust klassiruumis rakendada, ning esitatakse valikulised soovitusel teema tutvustamiseks.

Tunni lõpuks on õppijad töötanud soolise võrdõiguslikkuse, soolise eelarvamuste ja stereotüüpide ning meeste emotsioonide väljendamisega seotud eelarvamuste dekonstrueerimise kallal sotsiaal- ja emotsionaalse kasvatusmeetodite ja transformatiivse lähenemise kaudu.

Teema tutvustamine:

1. Täiskasvanute koolitajad võivad teemat sisse viia **aktiveeriva sündmusega, mis paljastab õppijate praeguste teadmiste piiratud, uurides nende praeguseid uskumusi meeste ja naiste, poiste ja tüdrukute kohta**. See võib olla ajurünnak, kus õppijad organiseeritakse meeskondadeks ja neile antakse ajaline piirang ning palutakse ajurünnakus leida sõnu naiste, meeste, tüdrukute ja poiste kirjeldamiseks. Täiskasvanute koolitajad võivad anda igale meeskonnale 4 ruudukeseks jaotatud käsilehe. Iga ruudu ülaosas peaksid olema järgmised pealkirjad: 1) Naised on... 2) Mehed on... 3) Tüdrukud on... ja 4) Poisid on... Eesmärk on kirjutada võimalikult palju sõnu igasse lahtrisse etteantud aja jooksul. See muudab tegevuse kaasahaaravamaks ja võib viia selleni, et õppija tegelikud mõtted tulevad esile, kuna ta keskendub sellele, et püüda teisi võistkondi võita, ja kirjutab esimesed mõtted, mis talle pähe tulevad (selle asemel, et võtta aega kaaluda ja analüüsida, kas ta peaks selle sõna üles

kirjutama või mitte). Tegevuse lõpetuseks võivad täiskasvanute koolitajad küsida ka tahvlile tagasisidet.

2. Järgnevalt võivad täiskasvanute koolitajad tutvustada õppijatele **desorientatsioonilist draamat**. Selle transformatiivse lähenemise meetodi eesmärk on **õppijaid segadusse ajada ja/või intrigeerida ning motiveerida neid rohkem õppima**. Üks näide selles kontekstis kasulikust desorienteerivast draamast on tutvustada õppijatele lugusid ja visuaale, mis ei sobi nende uskumustega. Kaks lugu võiks tutvustada, kasutades visuaale. Üks on seotud soolise eelarvamuse ja stereotüüpidega üldiselt ning teine meeste emotsioonide väljendamise eelarvamusega. Õppijatele võib näidata pildiseeriat ja täiskasvanute koolitaja võib paluda neil kirjeldada, mis piltidel toimub. Näiteks mees kodus oleva isa rollis, samal ajal kui naine läheb tööle, ning seejärel erinevad pildid nende tüüpilistest igapäevastest tegevustest oma rollides (mida näidatakse, et nad naudivad). Teise loo puhul võib näidata visuaalset kujutist nutvast mehest ja seejärel visuaalset kujutist sellest, kuidas ta räägib teise mehega ja saab temalt lohutust, kusjuures selle tulemusena kujutatakse positiivseid tulemusi (kergendust, et ta saab avalikult rääkida ja saada lohutust ja võimalikke lahendusi).
3. See viib transformatiivse õppimise järgmise etapi juurde: **kriitiline diskursus, võimalus arutada alternatiivseid ideid ja lähenemisviise**. Täiskasvanute koolitaja võib viia õppijad arutlema soolise võrdõiguslikkuse alaste eelarvamuste ja stereotüüpide ning meeste emotsioonide väljendamisega seotud eelarvamuste üle. Arutelu võib alustada sellega, et täiskasvanute koolitaja küsib, kuidas teise osa lood neid tekitasid? Miks? Ja, kas lood erinevad esimeses tegevuses lauale toodud sõnadest? See võib viia täiskasvanute koolitaja lühikese ettekandeni soolise eelarvamuse ja stereotüüpide negatiivse mõju kohta, sealhulgas andmete kohta, mis käsitlevad meeste enesetappude arvu ja nende meeste arvu, kes vajaduse korral psühhoteraapiat või arstiabi otsivad (*vt allpool jaotises „Kasulikud allikad“ lingid allikatele, kust seda teavet saab*). Õppijatel tuleks paluda kaaluda, miks mehed sooritavad suurema tõenäosusega enesetapu kui naised ja miks nad otsivad vajadusel vähem füüsilist ja vaimse tervise abi kui naised.
4. Seejärel võib õppijaid julgustada **analüüsima, kui levinud on nende arvates soolised eelarvamused ja stereotüübid, millist mõju avaldavad soolised eelarvamused ja stereotüübid tüdrukute, poiste, naiste ja meeste igapäevaelule, kust soolised eelarvamused ja stereotüübid pärinevad, kas me peaksime sooliste eelarvamuste ja stereotüüpide pärast muretsema ja miks,**

kas me saame nende vastu midagi ette võtta – ning nende isiklike kogemusi sooliste eelarvamuste ja stereotüüpidega. Arutelu lõpetuseks võivad täiskasvanute koolitajad anda kogu klassile tagasisidet ja näidata asjakohast lühivideot selle kinnistamiseks.

Tööriista tutvustamine ja rakendamine: Päeviku pidamine

5. Täiskasvanute koolitajad peaksid paluma õppijatel arutada väikestes rühmades, kas nad on kunagi päevikut pidanud, ja paluda neil kaaluda **päeviku pidamise eeliseid**.
6. Kasu võiks hõlmata selliseid ideid nagu: *päeviku pidamine soodustab eneserefleksiooni ja seega 1) suurendab eneseteadlikkust: aitab meil ära tunda oma emotsioone ja nende mõju meie käitumisele, võimaldab meil tuvastada oma tugevaid ja nõrku külgi, et saada usaldust oma võimete suhtes; 2) soodustab enesejuhtimist: aitab meil võtta vastutuse oma mõtete, tunnete ja tegude eest erinevates olukordades, aitab meil seada eesmärgid ja töötada nende nimel; ja 3) soodustab sotsiaalset teadlikkust: võimaldab meil olla empaatiline ja panna end teise inimese olukorda ning soodustab eetilist käitumist.* Täiskasvanute koolitajad peaksid õppijate poolt välja toodud põhipunktid kirja panema ja andma õppijatele käsiraamatu, milles on üksikasjalikult kirjeldatud eespool nimetatud punktid. Õppijatel võib paluda viidata käsiraamatule ja võrrelda neid nende poolt välja pakutud ideedega.
7. Kui punktid on ära märgitud, peaksid täiskasvanute koolitajad küsima, **miks on oluline neid oskusi arendada?**
8. Järgnevalt peaksid täiskasvanute koolitajad andma käsiraamatu **küsimustega, mis hõlbustavad eneserefleksiooni**. Neid võib ka ekraanile projitseerida.
 1. *Loetlege mõned näited soolistest stereotüüpidest ja eelarvamustest, sealhulgas eelarvamused meeste emotsioonide väljendamise kohta.*
 2. *Kas need eelarvamused ja stereotüübid on midagi, mida varem pidasite tõeks, kuid nüüd kahtlete? Või usute, et need on ikka veel tõesed? Miks?*
 3. *Mis te arvate, kust need eelarvamused ja stereotüübid üldiselt pärinevad?*
 4. *Kust pärinevad konkreetselt teie enda eelarvamused ja stereotüübid? Kas te arvate, et need on piiranud teie maailmavaadet? Mille poolest?*
 5. *Kas teie arvamused on nüüdseks muutunud? Kui jah, siis milliseid meetmeid võtate? Milliseid meetmeid tuleks üldiselt võtta, et aidata võidelda sooliste*

eelarvamuste ja stereotüüpide vastu? Kui teie arvamus ei ole muutunud, siis miks mitte?

6. *Kas te suudate mõelda, millal te olete oma elus tegutsenud eelarvamuse või stereotüübi järgi? Mis te arvate, millist mõju see avaldas? Mida teeksite praegu teisiti?*
7. *Kas te oskate mõelda, millal teie või keegi teie tuttav on olnud negatiivselt mõjutatud soolistest eelarvamustest ja stereotüüpidest?*

Täiskasvanute koolitaja peaks selgitama, et need küsimused on mõeldud selleks, et aidata õppijatel oma mõtteid ise reflekteerida, arendades nende eneseteadlikkust, enesejuhtimist ja sotsiaalset teadlikkust.

8. Järgmisena peaks täiskasvanute koolitaja jagama igale õppijale päeviku. Selgitage, et õppijad peaksid **oma mõtted/vastused nendele küsimustele üles kirjutama**. Täiskasvanute koolitajad peaksid rõhutama, et see on isiklik harjutus. Õppijatele tuleks anda piisavalt aega, et nad saaksid lõdvestunult ja mugavalt osaleda selles tegevuses. Nad ei jaga oma mõtteid tegevuse lõpus kellegagi, kui nad seda ei soovi. Need, kes soovivad, võivad muidugi oma mõtteid jagada.
9. Tund peaks lõppema õppijate tagasisidega, kui keegi soovib oma mõtteid jagada. Kui keegi õppijatest ei soovi oma mõtteid jagada, võiks täiskasvanute koolitaja jagada õppijatega oma mõtteid antud teemal. Kui ei ole, siis peaks täiskasvanute koolitaja lõpetuseks **tegema kokkuvõtte, miks kriitiline mõtlemine, eneseteadlikkus, enesejuhtimine ja sotsiaalne teadlikkus on iga inimese jaoks elutähtsad pädevused**.
10. Lõpuks, et aidata õppijatel viia lõpule muutmisprotsess, **andke kodutöö, mis julgustab neid mõtlema, kuidas rakendada tunnis tutvustatud uusi ideid praktikas**. Näiteks võiks eespool kirjeldatud tegevuse puhul anda järgmise kodutöö ülesande. Õppijaid võib julgustada kriitiliselt mõtlema, kuidas nad võiksid uute teadmiste põhjal oma elus muudatusi teha ja kirjutada märkmeid oma päevikusse. Täiskasvanute koolitajad võiksid anda eeskjuu: Kui neil on väike poeg, võiksid nad kirja panna, et kui ta järgmine kord maha kukub ja nutab, siis selle asemel, et öelda „ära nuta“, lohutavad nad teda ja kallistavad teda.

Täiendavad ideed vahendi kasutamise jätkamiseks väljaspool klassiruumi

11. Lisaks võiksid täiskasvanute koolitajad **seada endale igapäevase ülesande**. See võiks seisneda selles, et nad teevad iga päev tähelepanekuid soolise võrdõiguslikkuse kohta oma igapäevaelus, oma suhtluses teistega või oma tähelepanekuid soolise võrdõiguslikkuse kohta meedias, televisioonis,

ajalehtedes, raamatutes, mida nad loevad või filmides, mida nad vaatavad. Mida nad märkavad? Kas nende tähelepanekud aitavad neil mõista mõnda uut õppetöös käsitletud vaatenurka? Kas need on vastuolus nende varasema seisukohaga? Kust pärineb nende eelmine seisukoht? Ja kuidas on see muutunud?

Kokkuvõte

Õppijate julgustamine eneserefleksiooniks aitab neil mõista, kust nende eeldused pärinevad ja kuidas need piiravad või mõjutavad nende arusaamist, ning aktiveerib nende emotsionaalse intelligentsuse pädevusi, hõlbustades eneseteadlikkust, enesejuhtimist, sotsiaalset teadlikkust, vastutustundlikku otsustamist ja suhtlemisoskusi.

4. Kasulikud allikad

- **Emotsionaalne haridus:** <https://casel.org/fundamentals-of-sel/> ja sotsiaal-emotsionaalne õpe (SEL) & miks see on oluline pedagoogidele - National University (nu.edu)
- **Transformatiivne lähenemisviis:** Transformatsiooni õpetamine: Tomorrow's Professor Postings (stanford.edu): From Learning Theory to Teaching Strategies | Tomorrow's Professor Postings (stanford.edu)
- Disorientatsioonidraama jaoks näidatavad visuaalid: võib hankida veebilehtedelt, näiteks <http://pixabay.com> või google images search.
- **Soolised eelarvamused ja stereotüübid:** [annual_report_ge_2021_en.pdf](#) (europa.eu)
- Soolised stereotüübid | Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut (europa.eu)
- Mehed ja emotsioonid: (sbtreatment.com): The Importance of Becoming Vulnerable (sbtreatment.com)
- Mehed ja vaimne tervis | Mental Health Foundation
- [arvamus_võitlus_soostereotüüpidega_2021_en.pdf](#) (europa.eu)

5. Vajalikud töövahendid

Tahvel, markerid, arvuti, projektor

1. Käsiraamat, mis on jagatud 4 ruuduks järgmiselt:

Naised on.....	Mehed on...

Tüdrukud on...	Poisid on...

2. Käsiraamat, mis sisaldab järgmist teavet:

Päeviku pidamise eelised

- julgustab eneserefleksiooni ja seega:
- 1) suurendab eneseteadlikkust: aitab meil ära tunda oma emotsioone ja nende mõju meie käitumisele, võimaldab meil tuvastada oma tugevad ja nõrgad küljed, et saada usaldust oma võimete suhtes; 2) soodustab enesejuhtimist: aitab meil võtta vastutuse oma mõtete, emotsioonide ja tegude eest erinevates olukordades, aitab meil seada eesmärgid ja töötada nende nimel,
- ja 3) see soodustab sotsiaalset teadlikkust: võimaldab meil olla empaatiline ja panna end teise inimese olukorda ning soodustab eetilist käitumist. Täiskasvanute koolitajad peaksid need põhipunktid kirja panema ja andma õppijatele käsiraamatu, milles neid punkte üksikasjalikult kirjeldatakse.

3. Käsiraamat, mis sisaldab järgmist teavet:

1. Loetlege mõned näited soolistest stereotüüpidest ja eelarvamustest, sealhulgas eelarvamused meeste emotsioonide väljendamise kohta.
2. Kas need eelarvamused ja stereotüübid on midagi, mida varem pidasite tõeks, kuid nüüd kahtlete? Või usute, et need on ikka veel tõsi? Miks?
3. Mis te arvate, kust need eelarvamused ja stereotüübid üldiselt pärinevad?
4. Kust pärinevad konkreetselt teie enda eelarvamused ja stereotüübid? Kas te arvate, et need on piiranud teie maailmavaadet? Mille poolest?
5. Kas teie arvamus on nüüdseks muutunud? Kui jah, siis milliseid meetmeid võtate? Milliseid meetmeid tuleks üldiselt võtta, et aidata võidelda sooliste eelarvamuste ja stereotüüpide vastu? Kui teie arvamus ei ole muutunud, siis miks mitte?
6. Kas te suudate mõelda, millal te olete oma elus tegutsenud eelarvamuse või stereotüübi järgi? Mis te arvate, millist mõju see avaldas? Mida teeksite praegu teisiti?
7. Kas te oskate mõelda, millal teie või keegi teie tuttav on olnud negatiivselt mõjutatud soolistest eelarvamustest ja stereotüüpidest?

See tuleks ka ekraanile projitseerida (kui võimalik).

6. Tegevuse hindamine

Pragmatilise ressursi tõhususe hindamiseks peaksid täiskasvanute koolitajad jälgima õppijaid, kui nad tegevustega tegelevad, ning märkima nende reaktsioonid ja osalemise tunni ajal. Küsimused, mida tuleks kaaluda, võivad olla järgmised:

1. Kas õppijad osalevad tegevuses täielikult? Kui jah, siis miks see teie arvates nii on?
2. Miks võivad vähem osalevad õppijad seda teha? *Kas nad on muutustele vastu? Kas nad peavad teemat ebamugavaks? Kas nad on häiritud muudel põhjustel?*
3. Kui positiivselt reageerivad õppijad sellele tegevusele?
4. Kui tõhusaks hindate päeviku pidamise tegevust õppija enesekontrolli ja emotsionaalse intelligentsuse oskuste arendamisel?
5. Kuidas võiks teie arvates õppetundi ja tegevusi parendada? Mida teeksite teisiti, kui peaksite seda tundi uuesti andma?

Täiskasvanute koolitajad võiksid õppijatelt tunni lõpus tagasisidet küsida.

1. Kui tõhus on teie arvates päeviku pidamine enesekontrollioskuste ja emotsionaalse intelligentsuse pädevuse arendamisel?
2. Kas tunnis õpitu üle enesereflekteerimine oli teie arvates kasulik? Millisel viisil?
3. Kas jätkate päeviku pidamist ka pärast kursuse lõppu? Miks? Miks mitte?

TEGEVUS 2

1. Pealkiri

Uute perspektiivide katsetamine refleksiooni, kriitilise diskursuse ja arutelu kaudu.

2. Õpieesmärgid

Selle tegevuse eesmärk on võimaldada õppijatel **katsetada oma uusi vaatenurki**, mis on saadud pärast kõigi soolise võrdõiguslikkuse kursuse teemade uurimist, **refleksiooni**, **kriitilise arutelu** ja **debati kaudu**, hõlbustades seega transformatiivset õppimist, et liikuda uute teadmiste rakendamise kaudu mõttest tegudeni. Lisaks sellele osalevad õppijad refleksiooni ja kriitilise diskussiooni kaudu ka sotsiaalses ja emotsionaalses haridusõppes: nende eneseteadlikkus, enesejuhtimine, sotsiaalne teadlikkus, vastutustundlik otsustamine ja suhtlemisoskused arenevad.

Tegevust võib rakendada soolise võrdõiguslikkuse koolituse kursuse lõpus, et kinnistada õpitut. Sellisel juhul saavutatakse järgmised õpiväljundid:

- S1. Analüüsida soolist võrdõiguslikkust kui vajalikku sotsiaalset nähtust õiguse, majanduse, poliitika, tööhõive ja hariduse valdkonnas
- S2. Analüüsida soolisi eelarvamusi ja stereotüüpe
- S3. Analüüsida igapäevase meheliku šovinismi tüüpe (mikromehelikkus)
- S4. Analüüsida eelarvamusi meeste emotsioonide väljendamise kohta
- S5. Arutada uue mehelikkuse üle
- C1. Anda nõu soolise võrdõiguslikkuse kui vajaliku sotsiaalse nähtuse kohta õiguse, majanduse, poliitika, tööhõive ja hariduse valdkonnas
- C2. Dekonstrueerida sooliseid eelarvamusi ja stereotüüpi
- C3. Anda nõu igapäevase meheliku šovinismi kohta (mikromehelikkus)
- C4. Dekonstrueerida eelarvamusi meeste emotsioonide väljendamise kohta
- C5. Hinnata uusi mehelikkusi.

Tegevust võib rakendada ka pärast iga teemat, sellisel juhul realiseeruvad teemakohased õpiväljundid.

3. Tegevuse kirjeldus

Kestus: umbes 90 minutit

See tegevus põhineb ideel, et õppijatele tuleks luua võimalused mõtisklemiseks vestluse kaudu ning selleks, et transformatsiooniline õppimine jõuaks mõtlemisest tegudeni, tuleks õppijatele pakkuda võimalusi uute teadmiste rakendamiseks. Tegevust tuleb rakendada kogu kursuse kokkuvõttena.

Rühmades antakse õppijatele iga rühma jaoks erinev soolise võrdõiguslikkuse teema ja neil palutakse läheneda oma teemale konkreetsest vaatenurgast, mida nad seejärel tutvustavad kogu klassi arutelus. Teised õppijad klassis peavad argumenteerima vastupidist vaatenurka.

Esialgu võivad õppijad argumenteerida punktide üle, millega nad isiklikult ei nõustu. Või võivad nad leida, et nad nõustuvad esitatud seisukohaga. Neljast etteantud teemast kaks annavad soolise võrdõiguslikkuse pooldavaid seisukohti ja ülejäänud kaks negatiivseid soolise võrdõiguslikkuse seisukohti. Selline kombinatsioon aitab vaidlustada õppijate mõtlemisharjumusi ja tuua arutellusse punkte, mida muidu ehk ei oleks tõstatatud. Samuti antakse neile võimalus arutleda oma tõeliste seisukohtade üle. Kui nad esitavad algselt oma seisukohtadest erineva vaatenurga, tähendab see, et kui muutmisprotsess on olnud edukas, antakse õppijatele võimalus arutada ka nende tõelisi seisukohti, et nad saavad võimaluse oma uut vaatenurka katsetada. Osaledes kriitilises

diskursuses, arendavad õppijad paralleelselt sotsiaalseid ja emotsionaalseid põhipädevusi hariduslikus õppimises.

Tegevuse rakendamisel tuleks järgida järgmisi samme:

1. Jagage õppijad nelja rühma.
2. Andke igale rühmale erinev teema kursusest ja antud vaatenurk (millega nad võivad nõustuda või mitte). Teemad on järgmised: sooline võrdõiguslikkus kui vajalik sotsiaalne nähtus (analüüs õigus-, majandus-, poliitika-, tööhõive- ja haridusvaldkonnas); soolised eelarvamused ja stereotüübid ning eelarvamused meeste emotsioonide väljendamise kohta; igapäevane meesšovinism (mikromehelikkus) ja uued maskuliinsused (*New Masculinities*). Igal teemal on seotud perspektiiv, mida õppijad peavad klassile tutvustama. Perspektiivi võib leida etteantud käsiraamatutest.
3. Enne kogu klassi arutelu alustamist tuleks õppijatele anda aega oma rühmas oma teemat ja määratud vaatenurka uurida, mõelda ja analüüsida. Kui õppijatele antakse aega oma teema uurimiseks enne kogu klassi arutelu, annab see lisavõimaluse oma uue vaatenurga testimiseks.
4. Pärast seda, kui õppijatel on olnud aega oma teemat oma rühmades koos arutada, peaks iga rühm kordamööda tutvustama oma teemat ja määratud vaatenurka teistele õppijate rühmadele. Teised õppijad klassis peaksid võtma vastandliku vaatenurga. Teavitage neid, et kui rühm on oma määratud vaatepunkti tutvustanud, peaksid nad järgnevas kriitilises diskursuses püüdma lühikest aega argumenteerida oma määratud vaatepunkti, isegi kui nad sellega ei nõustu. Määratud vaatenurk on mõeldud kriitilise diskursuse tekitamiseks ja õppijate kaasamiseks aktiivsesse ja elavasse arutellu. Pärast lühikest aega võivad kõik õppijad esitada oma tõelised seisukohad vaatenurga kohta ja peaksid püüdma oma seisukohti kriitiliselt ja põhjalikult arutada, kusjuures eesmärk on püüda võimaluse korral jõuda iga teema kohta kogu klassina ühisele järeldusele. Kui õppijate klass on eriti suur ja kui on teatud õppijad, kes kipuvad domineerima terve klassi aruteludes, võib lahendus olla õppijate jagamine väiksemateks rühmadeks, mis sisaldavad igast rühmast vaid ühte või kahte õppijat, hõlbustades nii väiksemate rühmade arutelusid, mis võimaldavad õppijate võrdsemat osalemist.
5. Pärast iga teema arutamist peaksid õppijad vaatama iga teema kohta tehtud järeldusi koos terve klassina läbi, täiskasvanute koolitaja peaks neid arutama ja seejärel suunama õppijaid oma väiksemates rühmades eneserefleksiooni tegema järgmiste küsimuste ümber: 1) Kas te nõustute kõigi tehtud

järeldustega? Miks? / Miks mitte? 2) Kas need erinevad teie seisukohtadest enne kursuse algust? Kui mitte, siis kuidas need erinevad? 3) Kuidas te kavatsete oma uusi teadmisi väljaspool klassiruumi rakendada?

6. Lõpetuseks julgustage õppijaid kodutööks päevikusse (*lisateavet selle vahendi kohta vt pragmaatiline sisu: **päeviku pidamine***) ise reflekteerima tänase päeva arutelusid ja arusaamu.

4. Kasulikud allikad

Õppijatel võib paluda pöörduda tagasi kursuse märkmete juurde. Samuti võib neile anda juurdepääsu arvutile ja võimaluse uurida oma rühma teemat enne kriitilist arutelu kogu rühmana.

Veebipõhised ressursid:

Sooline võrdõiguslikkus kui sotsiaalne nähtus õiguse, majanduse, poliitika, tööhõive ja hariduse valdkonnas: Euroopa Komisjoni aruanne „Sooline võrdõiguslikkus ELis 2021“:

- aastaaruanne_ge_2021_en.pdf (europa.eu)
- Soolised eelarvamused ja stereotüübid:
- aastaaruanne_ge_2021_en.pdf (europa.eu)
- Haridus | Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut (europa.eu)
- Mehed ja emotsioonid: (sbtreatment.com): The Importance of Becoming Vulnerable (sbtreatment.com)
- Mehed ja vaimne tervis | Mental Health Foundation
- Igapäevane mehelikkus šauvanism (mikromašismos):
- Microsoft Word - Everyday_Male_Chauvinism_web.doc (stop-ferfieroszak.hu)
- Uus mehelikkus:
- Kuidas kasvatada feministlikku poega - The New York Times (nytimes.com)
- Meeste õpetamine emotsionaalselt ausaks - The New York Times (nytimes.com)
- Rääkides poistega nii, nagu me räägime tüdrukutega - The New York Times (nytimes.com)
- Ressurss täiskasvanute koolitajale transformatiivse lähenemise kohta:
- Õpetamine muutuse nimel: Tomorrow's Professor Postings (stanford.edu): From Learning Theory to Teaching Strategies | Tomorrow's Professor Postings (stanford.edu)
- Sotsiaalse ja emotsionaalse õppimise vahendid täiskasvanute koolitajale:
- Sotsiaalse ja emotsionaalse õppe edendamine - CASEL
- SEL-i põhialused - CASEL

- Sotsiaalne emotsionaalne õpe (SEL) ja miks see on oluline pedagoogidele - National University (nu.edu)

5. Vajalikud töövahendid

Täiskasvanute koolitajad peavad andma igale õppijarühmale arvuti koos ühendatud wifi-ühendusega, et nad saaksid tegevuse algfaasis oma teemasid uurida.

Samuti on vaja tahvlit ja pliiatseid.

Kui õppijad on jagatud nelja rühma, tuleb igale rühmale anda erinev käsiraamat. Allpool on esitatud neli erinevat infolehte:

Infoleht 1:

Teie teema on **sooline võrdõiguslikkus kui vajalik sotsiaalne nähtus (analüüs õigus-, majandus-, poliitika-, tööhõive- ja haridusvaldkonnas).**

Teie seisukoht on, et **sooline ebavõrdsus eksisteerib õiguse, majanduse, poliitika, tööhõive ja hariduse valdkonnas.**

Teie arvates on nendes valdkondades palju näiteid soolise ebavõrdsuse kohta, mis mõjutab negatiivselt tüdrukuid, poisse, naisi ja mehi.

Esitage mõned näited soolise ebavõrdsuse kohta nendes valdkondades ja selgitage, miks neid tuleb arutada.

Infoleht 2:

Teie teema on **soolised eelarvamused ja stereotüübid ning eelarvamused meeste emotsioonide väljendamise kohta.**

Teie seisukoht on, et soolised eelarvamused ja stereotüübid ning eelarvamused meeste emotsioonide väljendamise kohta **ei kahjusta tüdrukute, poiste, naiste ja meeste heaolu.** Te arvate, et eelarvamused ja stereotüübid ei kujuta endast mingit probleemi.

Esitage teistele rühmadele mõned näited soostereotüüpide kohta ja selgitage, miks need ei ole kahjulikud.

Infoleht 3:

Teie teema on **igapäevane meesšovinism (mikromismid).**

Teie seisukoht on see, et te **ei nõustu Luis Boninoga** ja arvate, et tema kirjeldatud käitumisviisid on **täiesti vastuvõetavad käitumisviisid.**

Esitage teistele rühmadele mõned näited igapäevase meesšovinismi kohta ja selgitage, miks need on vastuvõetavad.

Infoleht 4:

Teie teema on „**Uus mehelikkus**“.

Teie arvates on suur vajadus, et uus mehelikkus töötaks soolise ebavõrdsuse vastu.

Esitage mõned näited maskuliinsuse kohta ja selgitage, miks need annavad põhjust muretsemiseks. Esitage võimalusi, kuidas mehelikkust saab dekonstrueerida.

6. Tegevuse hindamine

Selleks, et täiskasvanute koolitaja saaks hinnata pragmaatilisi ressursse, peaks ta jälgima õppijaid tegevuse käigus ja kaaluma järgmisi küsimusi:

1. Kui aktiivselt osalevad õppijad tegevuses? Hinnake nende kaasatust tegevuse eri etappides.
2. Kui tõhus on see tegevus, mis võimaldab õppijatel katsetada oma uusi vaatenurki, osaledes samal ajal sotsiaalses ja emotsionaalses õppes? Millisel määral ja mil viisil?
3. Kas nende seisukohad on tõesti muutunud?
4. Kui te saaksite tegevuse juures midagi muuta, mida ja miks te muudaksite?

Õppijatel võiks ka paluda oma kogemuste eneserefleksiooni. Neile võib anda mõned küsimused, millele nad saavad individuaalselt ja anonüümselt vastata. Nende vastused võib panna suletud kasti, et tagada privaatsus.

1. Kui aktiivselt osalesite tegevuses? Miks?
2. Kas teile anti võimalus proovida oma uusi vaatenurki?
3. Milliseid uusi perspektiive te konkreetselt proovisite?
4. Millised olid tegevuse positiivsed aspektid?
5. Kuidas oleks teie arvates saanud tegevust paremini läbi viia?

4

MEESTE ROLL SOOLISE VÕRDÕIGUSLIKKUSE ALASES HARIDUSES

TEGEVUS 1

1. Pealkiri

Olgem ausad

2. Õpieesmärgid

Tegevuse eesmärk on aidata osalejatel

- Laiendada nende arusaamist meeste kui potentsiaalsete liitlaste rollist soolise võrdõiguslikkuse saavutamisel.
- Uurida põhjalikult meeste kui soolise võrdõiguslikkuse potentsiaalsete liitlaste rolli.
- Arendada enesekindlust sel teemal oma arvamuse väljendamiseks
- Arendada kuulamisoskust.

Selle tegevuse õpiväljundid on järgmised:

K1. Kirjeldada, kui oluline on kaasata mehi kui koolitajate liitlasi soolise võrdõiguslikkuse koolitusele.

S1. Soolise võrdõiguslikkuse alase koolituse raames meeste kui koolitajate liitlaste kaasamise propageerimine.

C2. Isiklike hoiakute ja käitumise jälgimine ja juhtimine.

K3. Selgitada ja hinnada meeste juhitud soolise võrdõiguslikkuse koolituse kasu ja mõju.

S3. Mõõta meeste juhitud soolise võrdõiguslikkuse koolituse kasu ja mõju.

C4. Hinnata meeste juhitud soolise võrdõiguslikkuse koolituse kasu ja mõju.

3. Tegevuse kirjeldus

Kestus: umbes 1 tund (sõltub suuresti rühma suurusest ja arutelu läbiviimisest).

Protsessi kirjeldus:

1. Asetage kolm tooli ruumi keskele ja paigutage ülejäänud toolid ümberringi või poolringi.
2. Jagage osalejatele pabereid ja pliiatseid ning paluge inimestel kirjutada üles kõik küsimused, mis neil on meeste rolli kohta soolise võrdõiguslikkuse küsimustes, ja panna oma paberid kübarasse. Küsimused peaksid olema anonüümsed. Selgitage, et selle tegevuse eesmärk on uurida suhtumist meeste rolli. Igaüks võib vabalt väljendada arvamusi, mis võivad olla tavapärased või ebakonventsionaalsed, vastuolulised või mis seavad oma ühiskonna normid kahtluse alla. Inimesed võivad esitada seisukohti, millega nad nõustuvad või millega nad ei nõustu.
3. Selgitage, et alustate sellega, et kutsute kaks vabatahtlikku vestlusse „kalakaussi“. Kui keegi teine soovib teiega ühineda, võib ta seda teha, kuid kuna „kausis“ on korraka ruumi ainult kolmele kalale, peab keegi välja vahetama. Keegi, kes soovib vestlusega liituda, peaks astuma ettepoole ja koputama üht „vestluskaaslast“ õlale. Need kaks inimest vahetavad kohad ja algsest „vestluskaaslasest“ saab vaatleja.
4. Kutsuge kaks vabatahtlikku olema esialgu „kala kausis“ ja istuma kahele toolile ruumi keskel, et arutada meeste kui soolise võrdõiguslikkuse potentsiaalsete liitlaste rolli üle. Vabatahtlikke võite paluda kas tegevuse alguses või kutsuda esialgseks kõnelejaks inimesi, kellel on sel teemal tugevad arvamused.
5. Julgustage inimesi esinema, et avaldada oma arvamust, aga ka teisi arvamusi, mis ei pruugi olla nende enda omad. Nii saab vastuolulisi seisukohti avaldada ja teemat põhjalikult arutada mitmest erinevast vaatenurgast.
6. Paluge vabatahtlikul võtta kübarast küsimus ja alustada selle üle arutlemist. Laske arutelul kulgeda, kuni inimesed on teema ammendanud ja punktid korduvad.
7. Seejärel paluge kolm vabatahtlikku, kes arutavad teise küsimuse üle, ja alustage uut vestlusvooru samade reeglite alusel nagu enne.
8. Arutage nii palju küsimusi, kui see on piisav vastavalt teie käsutuses olevale ajale ja rühma huvile. Enne kui te lõpuks asute järelkontrolli ja hindamise juurde, tehke lühike paus, et anda inimestele aega „kalakausist“ välja tulla. See on eriti oluline siis, kui arutelu on olnud tuline ja vastuoluline.

Selle meetodi kasutamisel on mitmeid eeliseid, millest peamine on see, et osalejatel on kontroll arutelu üle, sest inimene võib tulla rääkima, kui ta ise nii otsustab, kuid ka teised rühma liikmed saavad kedagi, kes võtab sõna liiga pikalt või kordab end, vaigistada, sundides teda välja vahetama.

4. Kasulikud allikad

- Kompass: Kompass: käsiraamat inimõiguste alase hariduse andmiseks noortele. <https://www.coe.int/en/web/compass/table-of-contents>
- Meeste roll soolise võrdõiguslikkuse tagamisel <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/9237>
- Meeste ja poiste roll soolise võrdõiguslikkuse saavutamisel. Sandys, Edwina. 2008
- <http://menengage.org/wp-content/uploads/2014/01/W2000-Men-and-Boys-E-web.pdf>

5. Vajalikud töövahendid

- 3 tooli
- Ruum osalejate liikumiseks
- Väikesed paberilehed ja pliiatsid
- Müts/korv/kaussi või midagi sarnast

6. Tegevuse hindamine

Kokkuvõttev arutelu ja hindamine:

Nüüd arutame edasi, mida inimesed on avastanud enda ja üksteise kohta, meeste rolli kohta soolise võrdõiguslikkuse küsimustes ja selle mõju kohta soolise võrdõiguslikkuse koolitusele.

Alustage lühikese ülevaatega sellest, kuidas inimesed tundsid end nii "kalakaasis" kui ka väljaspool seda. Seejärel rääkige erinevatest seisukohtadest, mida väljendati, ja lõpuks arutage, mida inimesed sellest tegevusest õppisid:

- Kas keegi oli üllatunud või üllatunud mõnede väljendatud seisukohtade üle? Millised neist? Miks?
- Kas suhtlemine teiste inimeste või rühmadega sundis teid muutma oma lähenemisviisi või suhtumist probleemi?
- Mida olete märganud selle kohta, kuidas inimesed oma tundeid ja ideid edastavad? Millised viisid olid tõhusamad? Millised olid vähem tõhusad?
- Mida olete õppinud meeste rolli kohta soolise võrdõiguslikkuse küsimustes?
- Mida peate veel uurima ja mõtlema?

1. Pealkiri

Meeste kaasamine soolise võrdõiguslikkuse alasesse koolitusesse

2. Õpiesmärgid

Tegevuse eesmärk on aidata osalejatel

- otsime sihipäraselt, produktiivselt ja süstemaatiliselt lahendusi,
- parendada oma tööd koolitajana,
- suurendada pädevust, analüüsides keerulisemaid juhtumeid arutelude, ühisõppe ja mõtlemise kaudu.

Selle tegevuse õpiväljundid on järgmised:

- K2. Määrata kindlaks konkreetsete tavade meeste kaasamiseks soolise võrdõiguslikkuse koolitusse.
- S2. Vaadata läbi ja teha ettepanekuid meeste kaasamiseks soolise võrdõiguslikkuse koolitusele.
- C3. Uurida parimaid tavasid ja juhtumiuuringuid meeste kaasamiseks soolise võrdõiguslikkuse koolitusse.

3. Tegevuse kirjeldus

Tegevuse aluseks on kovisiooni meetod, mis on vastastikuse toetuse meetod, mille puhul eakaaslased – inimesed, kes teevad sarnast tööd või kellel on sarnased rollid - pakuvad üksteisele tuge. Muuhulgas on kovisiooni meetodit kõige laialdasemalt kasutatud abistavate kutsealade esindajate professionaalse arengu toetamiseks. Kuid kovisioonist võiks olla kasu palju laiemale sihtrühmale.

Kovisioonis on võimalik otsida lahendusi keerulistele olukordadele ning õppimine toimub lahendamist vajava juhtumi analüüsimise kaudu osalejate erialase ja isikliku kogemuse seisukohalt ning lahendusstrateegiate väljatöötamise kaudu.

Kestus: umbes 1,5 tundi (sõltub suuresti rühma suuruselt ja arutelu läbiviimisest).

Osalejate arv: Ideaaljuhul 4–10

Protsessi kirjeldus:

1. Paluge kõigil end lühidalt tutvustada.
2. Küsige osalejatelt, kas nad kogevad keerulisi juhtumeid seoses meeste kaasamisega soolise võrdõiguslikkuse arutelusse või koolitusse. Kui pakutud juhtumeid on rohkem kui üks, paluge osalejatel kirjutada oma olukord/juhtum üles ja postitada kõik olukorrad seinale.
3. Valige välja üks või kaks, paludes kõigil hääletada ühe teema / kaks teemat, mida nad kõige rohkem tahaksid arutada.
3. Laske juhtumi autoril seda 10 minuti jooksul tutvustada ja veenduge, et teised kuulavad seda ilma katkestamata.
4. Paluge osalejatel kirjutada paberile 1-2 küsimust, mida nad sooviksid juhtumi kohta täpsustada. Paluge seda teha vaikselt ilma aruteluta. Andke küsimused juhtumi omanikule vastamiseks.
5. Juhtumi omanik vastab küsimustele, teised kuulavad – 10 min
6. Seejärel analüüsivad osalejad juhtumit omavahel, juhtumi omanik lihtsalt kuulab – 10 min.
7. Pärast arutelu paluge osalejatel anda 1-2 soovitus juhtumi omanikule, mida ta võiks oma olukorras edasi teha. Mida nad kirjeldatavas olukorras teeksid? Mida nad soovitaksid? Osalejad kirjutavad, seejärel ütlevad oma soovitused kordamööda juhtumi omanikule – 10 min. Kuni üks osaleja räägib, teised kuulavad ja ei tohi teda katkestada, täpsustada, midagi lisada. Juhtumi autor kirjutab ideed üles.
5. Paluge juhtumi autoril vastata saadud nõuannetele, selgitada juhtumi lisadetaile ja kommenteerida, mis on talle kõige rohkem korda läinud. Paluge valida neist üks või paar, mida nad pärast kvisiooni kindlasti katsetavad.
6. Paluge osalejatel jagada oma viimaseid kommentaare juhtumi kohta.
7. Lõpetage kvisiooni refleksiooniga.

Näpunäiteid moderaatoritele

Veenduge, et rühmas valitseb avatud ja usalduslik õhkkond ning võrdsus.

Variatsioonid

Kui teil on suur rühm, jagage osalejad väiksemateks rühmadeks. Lihtsam oleks teha seda samaaegselt mitmes rühmas, kui osa osalejatest oleks meetodiga tuttav.

4. Kasulikud allikad

- MenEngage – meeste ja poiste kaasamine soolise võrdõiguslikkuse käsitlemiseks koolitus. <https://genderjustice.org.za/publication/menengage-training-manual/>
- Meeste ja poiste kaasamine: Lühikokkuvõtte UNFPA kogemustest ja õppetundidest. Jaanuar 2013.

https://www.unfpa.org/sites/default/files/resource-pdf/UNFPA%20Engaging%20men%20and%20boys_web-2.pdf.

5. Vajalikud töövahendid

- Pliiatsid ja paber
- Istmed

6. Tegevuse hindamine

Nüüd arutage, mida inimesed on enda ja üksteise kohta avastanud ning mis on selle mõju soolise võrdõiguslikkuse koolitusele.

Kokkuvõttev arutelu ja hindamine:

1. Mida te õppisite selle ülesande käigus, mis teid kõige rohkem rõõmustab? Milline oli teie suurim õppetund?
2. Mis on kõige olulisem asi, mida sa selle tegevuse käigus enda kohta õppisid?
3. Mida uut õppisite meeste kaasamise kohta soolise võrdõiguslikkuse koolitusele?
4. Kuidas saame kaasata mehi kui potentsiaalseid liitlasi soolise võrdõiguslikkuse koolitusele?

KOOLITUSE FOOKUS ISIKLIKULE KONTEKSTILE JA TRANSFORMATIIVSELE LÄHENEMISELE

**Kaasrahastanud
Euroopa Liit**

Antud projekti kaasrahastanud Euroopa Komisjon. See väljaanne kajastab ainult autori(te) seisukohti ja komisjon ei vastuta selles sisalduva teabe võimaliku kasutamise eest.

SOOLISE VÕRDÕIGUSLIKKUSE STRATEEGIAD, VAHENDID JA MEETODID TÄISKASVANUTE KOOLITAMISEL EMOTSIONAALSETE PÄDEVUSTE KAUDU

TEGEVUS 1

1. Pealkiri

Kas ma olen sooliselt erapoolik?

2. Õpieesmärgid

- Õppijate eneseteadlikkuse ja sotsiaalse teadlikkuse suurendamine, enesejuhtimine, et ületada empaatia ja soolise võrdõiguslikkuse lõhe.
- Osalejate teadlikkuse suurendamine oma eelarvamustest interaktiivsete tegevuste kaudu.
- Osalejate kriitilise mõtlemise parendamine.
- Osalejate diskrimineerivatesse nähtustesse suhtumise vahetamise võimaldamine.

3. Tegevuse kirjeldus

Kestus: 1 ½ tundi

Ettevalmistus: Trükkige lisad A ja B A4 paberile.

Sammud:

ESIMENE ETAPP

- 1. samm: Koguge klassiruumi maksimaalselt 9 õppijat.
- 2. samm: Enne tegevuskava meetodika rakendamist tuleb selgeks teha, et eelarvamused on osa inimeksistentsist ja on täiesti mõistetav, et teatud suhtumine teatud sotsiaalsesse gruppi on täiesti arusaadav. Kes väidab, et ta on eelarvamustevaba, petab ennast. Aus olemine ja oma kaitsevõime murdmine võib aidata teil paremini tunnistada, millised on teie tõelised arusaamad.
- 3. samm: Andke neile hindamisküsimustik (lisa A) ja laske neil 15 minutit hinnata iga väidet ning märkida õige või vale.

- 4. samm: Kui kuskil on märgitud "Õige", tähendab see, et eelarvamused on olemas. Looge soe grupiarutelu ja andke õppijatele võimalus jagada oma kogemusi ja mõtteid (45 minutit).
- 5. samm: Juhul, kui kellelgi on täpselt vastupidine veendumus, ärge püüdke seda eskaleerida, muutes tungivalt tema kindlaid veendumusi.

TEINE ETAPP

- 1. samm: Pärast hindamisküsimustiku ja refleksioonilise rühmaarutelu täitmist andke neile kaardid "Soolise võrdõiguslikkuse küsimuste käsitlemine" (lisa B) ja laske neil 25 minutit aega nende täitmiseks.
- 2. samm: Nüüd paluge neil kellegi paariliseks minna ja arutada, mida nad on kaardile kirjutanud (20 minutit).

METOODILINE SOOVITUS:

Sokraatlik meetod

Sokraatlik meetod on inimeste vaheline koostööl põhinev väitlus, mis põhineb küsimuste esitamisel ja nendele vastamisel, et innustada kriitilist mõtlemist ning tuua välja ideid ja eeldusi. Sokratese meetodi keskmes on koolitaja ja õpilaste vaheline ühine dialoog. Koolitaja võtab juhtrolli, esitades mõtlemisainet pakkuvad küsimused. Õppijad osalevad aktiivselt, esitades oma küsimusi. Vestlus käib edasi-tagasi.

Sokraatliku küsitluse ajal on juhendaja kriitilise mõtlemise eeskujuks, austades õppijate seisukohti, uurides nende arusaamist ja tundes tõelist huvi nende mõtete vastu. Koolitaja küsib rohkem uurivaid küsimusi, kui teemaga alles alustav inimene ise välja mõtleks. Koolitaja arendab ja säilitab intellektuaalselt huvitava ja inimesekeskse õhkkonna klassiruumis..

Mõned näited küsimuste kohta:

- Mida see tähendab?
- Mis juhtuks, kui?
- Mis me arvame, miks see toimub?
- Mis teie arvates seda põhjustab?

4. Kasulikud allikad

- Kuidas kasutada Sokratese meetodit klassiruumis:

<https://serc.carleton.edu/sp/library/socratic/fourth.html>

- Sokraatlik meetod: Sokrates: Fostering Critical Thinkg:
<https://tilt.colostate.edu/TipsAndGuides/Tip/53>

5. Vajalikud töövahendid

- A4 paberid
- Pliiatsid

- Lisa A

Väide	TÕDE	VALE
Naised peavad kasutama automaatkäigukasti, mitte manuaalkäigukasti, sest viimase keerukus võib suurendada õnnetuste tekkimise tõenäosust.		
Torumehed, elektrikud ja käsitöölised on meeste elukutsed, sest mehed on kätega töötamisel paremad kui naised.		
Mehed peaksid saama kõrgemat palka kui naised, kes töötavad täpselt samal ametikohal, sest mehed on perekonna toitjad.		
Kui enamikus ettevõtetes ja riikides oleksid naised juhid, oleksime praegu vaesemad.		
Naistel on suurim vastutus maja puhtuse ja laste eest hoolitsemise eest.		

- Lisa B

Kuidas ma oleksin end tundnud, kui mul poleks olnud võrdseid õigusi oma soo tõttu?	Kas soolise võrdõiguslikkuse küsimus on minu jaoks oluline ja miks?	Kus ma vajan parendamist?	Kuidas ma peaksin oma sooliselt diskrimineerivaid vaateid juhtima?

6. Tegevuse hindamine

- Mida te enda kohta teada saite?
- Mis ei läinud nii hästi? Miks?
- Mida te oleksite muutnud?

1. Pealkiri

Soolise pildi tegemine

2. Õpieesmärgid

- Suurendada õppijate enese- ja enesejuhtimis-, otsustus- ja suhtlemisoskusi, et ületada empaatia ja soolise võrdõiguslikkuse lõhe.
- Interaktiivsete tegevuste kaudu teadvustada neile nende enda eelarvamusi.
- Motiveerida neid töötama oma eelarvumustega ja kõrvaldama diskrimineerivat käitumist.
- Mõista, kuidas kehatatud stereotüübid võivad mõjutada isiklikku ja sotsiaalset käitumist.

3. Tegevuse kirjeldus

Kestus: 2 tundi

Ettevalmistus: Trükkige lisa C välja A4-paberile.

SAMMUD:

ESIMENE ETAPP (1 tund)

- 1. samm: Koguge klassiruumi maksimaalselt 9 õppijat.
- 2. samm: paluge oma kasutajatel kujutada, kuidas nende sookaaslased teevad selfisid ja pilte. Võimaldage neil poseerida.
- 3. samm: Nüüd paluge neil kujutada, kuidas vastassugupoole esindajad teevad selfisid ja pilte.
- 4. samm: võite alustada vestlust soostereotüüpidest; ideedest ja uskumustest, mis meil on iga soo kohta. Doringi, Reifi ja Poeschli (2016) uuringu põhjal nii meeste kui ka naiste selfid ja pildid Instagramis mitte ainult ei peegelda tavapäraseid soolisi stereotüüpe, vaid on isegi stereotüüpsemad kui peavoolu reklaamid. Lühidalt öeldes on sotsiaalmeedias eriti silmapaistev see, kuidas meile on õpetatud, et naised ja mehed peaksid välja nägema. Selle teadvustamine aitab teie õppijatel mõtiskleda teiste silmapaistvate stereotüüpide üle.

TEINE ETAPP (1 tund)

- 1. samm: Pärast soolisi stereotüüpe käsitleva vestluse lõpetamist andke õppijatele juhtumikaart (lisa C).

- 2. samm: Nüüd küsige neilt, mida nad oleksid teinud, et olukorda paremini hallata. Võimaldage rühmaarutelusid ja rollimänge, et jätkata juhtumiuuringu käsikirja (vt metoodilist soovitusi rollimängude kohta).

METOODILINE SOOVITUS:

Teatris kasutatakse mitmesuguseid praktilisi tehnikaid, sealhulgas rollimänge, simulatsiooniharjutusi, pantomiimi ja rühmadünaamikat. Meie puhul saame kasutada rollimängude tehnikaid, et edendada osalemist ja kaasamist. Tegevuse teises etapis jagate klassiruumi 3 3-liikmelisse rühma. Igast rühmast valite hindaja, kes hindab ülejäänud 2 õppija uuslavastust. Üks mängib inseneri, teine meesjuhti. Hindaja annab tagasisidet selle kohta, mis läks hästi ja mis mitte, ning palub neil seejärel rollid ümber vahetada.

4. Kasulikud allikad

- O'Sullivan, C. (2011), Dram in Education and Self-Directed Learning for Adults. Journal of Adult and Continuing Education, 64. DOI: 10.7227/JACE.17.2.7

5. Vajalikud töövahendid

- A4 paberid
- Pliiatsid

Lisa C

Juhtumiuuring

Meesjuht külastab autoremonditöökoda, sest auto numbrimõõdik süttib kummaliselt. Ta tunneb end õnnelikuna mitte ainult seetõttu, et leidis insenerid, kes tema probleemi lahendavad, vaid autoremonditöökoda on spetsialiseerunud kliendi automargile.

Meeskonna insener, kes teeb tehnilise diagnoosi, on naine. Esialgu arvas meesjuht, et naine on sekretär ja palus tal ühendust võtta inseneriga, sest autol näis olevat tekkinud probleeme. Kui naine paljastas, et ta on tehnikajuhataja, sai mees šoki, kuid püüdis oma vastumeelsust varjata, esitades kaudseid küsimusi, nagu „Kas te olete kunagi varem keeruliste probleemidega tegelenud?“, „Kas te olete kunagi varem näinud sellist autot nagu minu oma?“, „Kas te olete kindel, et saate diagnoosiga hakkama?“.

6. Tegevuse hindamine

Võite välja printida allpool oleva SOAR analüüsi kaardi (Tugevused, võimalused, püüdlused ja tulemused) ja paluda neil seda täita:

TUGEVUSED Mida õppisin täna enda kohta, mille üle olen uhke? (Oskused, teadmised jne)	VÕIMALUSED Mida ma täna enda kohta õppisin, millega pean veel töötama? Milline on arenguruum ja millised võimalused on mul seda parendada? (eelarvamused, negatiivsed mõtted jne)
PÜÜDLUSED Kes ma olen, kelleks ma peaksin saama ja mida ma peaksin tulevikus tegema, kui ma kaalun oma tugevusi ja võimalusi?	TULEMUSED Milliseid tulemusi ma tahan näha ja kus? (Eneseteadlikkus ja sotsiaalne teadlikkus, enesejuhtimine, otsuste tegemine, suhtlemisoskused jne)

Pärast seda võite anda neile ka võimaluse jagada oma mõtteid ülejäänud klassiga.

6

MEETODIKAD MEHELIKU VASTUPANU MURDMISEKS TÄISKASVANUHARIDUSES

TEGEVUS 1

1. Pealkiri

Feministlik mees

2. Õpieesmärgid

Selle tegevuse osalemise tulemusel osalejad

- Mõistavad emotsioonide funktsioone ja kognitiivseid teooriaid *macho*-hoiakute muutmiseks.
- Mõistavad sotsiaalse mõju ja enamuse mõju tähtsust *macho*-hoiakute muutmise protsessis.
- Kasutavad ressursse, et näidata ja arutada soolise vägivalda kui ülemaailmse probleemi tõepärasust.
- Oskavad kasutada kaasavat keelt kui vahendit võrdõiguslikkuse edendamiseks.
- Määravad kindlaks ja oskavad juhtida strateegiaid ja rühmadünaamikat, et muuta soorollid paindlikumaks.

3. Tegevuse kirjeldus

Kestus: 2 tundi

Protsessi kirjeldus, sealhulgas erinevad etapid või faasid:

Selle tegevuse eesmärgiks on, et mehed avastaksid, mis on feminism tegelikult, mõistes seda kui positiivset väärtust ja võimalust muuta oma vahetut keskkonda vabama ja võrdsema ühiskonna suunas, olles ise muutuste peategelane.

Selleks jagatakse tegevus järgmisteks etappideks:

1. etapp Täiskasvanute koolitaja tutvustab poistele hegemoonilise maskuliinsuse tunnuseid, määratledes seda kui *machot* ja kirjeldades kõiki negatiivseid tagajärgi, mida *machism* ühiskonnale tervikuna kaasa toob, olles praegu üks peamisi sotsiaalseid probleeme kogu maailmas.

**Kaasrahanud
Euroopa Liit**

Antud projekti kaasrahanud Euroopa Komisjon. See väljaanne kajastab ainult autori(te) seisukohti ja komisjon ei vastuta selles sisalduva teabe võimaliku kasutamise eest.

2. etapp Täiskasvanute koolitaja jagab klassi väiksemateks rühmadeks (umbes 4 liiget) ja alustab arutelu. Igal rühmal on üks eestkõneleja, kelle ülesanne on esitada tehtud järeldused TED-ettekande vormis (umbes 5 minutit).

3. etapp Kui õppijad on teadlikud machismi negatiivsetest mõjudest ja feminismi positiivsetest mõjudest, esitab täiskasvanute koolitaja neile loetelu näidetest meeste egalitaarsest käitumisest:

- Mehed, kes valmistavad süüa ja teevad majapidamistöid omal vastutusel, mitte abina.
- Mehed, kes on kaasatud oma laste haridusse ja kasvatusse ühise vastutuse, mitte abina.
- Mehed, kes ei ole armukadedad ega omastavad.
- Mehed, kes suruvad vägivalda endas maha ja ei kasuta seda, et tunda end „tõeliste meestena“.
- Mehed, kes räägivad tunnetest, kes ei karda üksteist suudelda või kallistada.

4. etapp Iga õpilane peaks isiklikult mõtisklema selle üle, kuidas ta käitub (või käituks) nendes olukordades. Lisaks peaks igaüks neist lisama veel kaks näidet.

5. etapp Lõplik arutelu täiskasvanute koolitaja koordineerimisel.

Kohustuslikud ja vabatahtlikud elemendid

Võimaliku fakultatiivse elemendina võib neile pärast tegevuse lõppu anda mõne päeva aega, et leida ja küsitleda teisi mehi nende lähiümbruses enda käitumise kohta seoses toodud näidetega. Seejärel jagatakse järeldusi mõtisklusena.

Metoodilised soovitused

Soovitav on eelnevalt luua klassis usalduslik õhkkond ja kasutada koostöömeetodit, et tegevuse sisu juhenduks ühisest dialoogist ja nende ütlustest.

4. Kasulikud allikad

5. Vajalikud töövahendid

Paber ja pliiatsid

6. Tegevuse hindamine

Mitteametlikum hindamine toimub täiskasvanute koolitaja otsese, mitteosaleva vaatluse kaudu. Täiskasvanute koolitaja tuvastab, kas tema enda õpilaste seas esineb macho-käitumist, ja selle tulemusena saab ta teada, kas nende käitumine paraneb ja muutub võrdsemaks või mitte.

TEGEVUS 2

1. Pealkiri

Meedias esinevad mehelikkuse mudelid

2. Õpieesmärgid

- Analüüsida mehelikkust meedias
- Võrdlus soorollidest meedias

3. Tegevuse kirjeldus

Kestus: 2 tundi

Protsessi kirjeldus, sealhulgas erinevad etapid või faasid:

Selle tegevuse eesmärk on ära tunda ja kahtluse alla seada maskuliinsuse mudelid ja nendega seotud väärtused erinevates reklaam-spottides. Selleks viiakse tegevus läbi järgmistes etappides:

1. etapp: Täiskasvanute koolitaja alustab arutelu sotsiaalsete valdkondade üle, kus on täheldatud naiste häirivat või ebavõrdset kohtlemist. Ta jõuab lõpuks järeldusele, et meedia on küll oluline sotsiaalne mõjutaja, kuid milles on endiselt palju ebavõrdsust ja näidatakse ohtlikke mehelikkuse mudeleid, milles on täheldatav palju machismi.

2. etapp: Õppijad peavad meenutama reklaamilõike, kus on näha machismi, ja seejärel neid ühiselt jagama. Selles etapis ei tohi nad neid mobiilseadmete abil otsida. Kui nad on mõelnud välja reklaami, räägivad nad selle sõnadega oma klassikaaslastele. Nii suureneb klassirühma tähelepanu, sest ootused on kõrged.

3. etapp: Täiskasvanute koolitaja mängib videosid seksistlikest kohtadest, nagu need, mis on esitatud järgmises loetelus:

- <https://adage.com/article/special-report-super-bowl/most-sexist-super-bowl-ads/311835>
- <https://www.youtube.com/watch?v=ibugG89odt0>

4. etapp: Õppijad kommenteerivad reklaami(e), mis äratas(id) nende tähelepanu kõige enam oma seksistliku **suuna** tõttu.

5. etapp: Õppijad otsivad välja reklaami, mida nad 2. faasis kommenteerisid, ja seda näidatakse ekraanil kõigile klassikaaslastele.

6. etapp: Täiskasvanute koolitaja algatab arutelu ja juhib vestlust konstruktiivse lõpptulemuse suunas.

4. Kasulikud allikad

5. Vajalikud töövahendid

Paber, pliiatsid, arvuti ja projektor

6. Tegevuse hindamine

Õppijatel palutakse mõtiskleda tunnis arutatu üle, et täiskasvanute koolitaja teaks, kas tegevus on suurendanud nende teadlikkust antud küsimuses.

EMOTSIONAALNE INTELLIGENTSUS JA SOOLINE VÕRDÕIGUSLIKKUS DIGIMAAILMAS: RISKID JA VÕIMALUSED

**Kaasrahastanud
Euroopa Liit**

Antud projekti kaasrahastanud Euroopa Komisjon. See väljaanne kajastab ainult autori(te) seisukohti ja komisjon ei vastuta selles sisalduva teabe võimaliku kasutamise eest.

7

E-KVALITEET JA ENNETAMINE EMOTSIONAALSE INTELLIGENTSUSE KAUDU

TEGEVUS 1

1. Pealkiri

#Cibercontrol

2. Õpieesmärgid

- Tuvastada sooline lõhe IKT kättesaadavuses ja oskustes
- Tuvastada sooline lõhe digitaalsete oskuste osas uute töövõimaluste puhul
- Kujundada ja arendada veebipõhiseid õpperuume võrdsetel alustel, kasutades selleks emotsionaalse intelligentsuse pädevusi
- Tõsta soolise võrdõiguslikkuse alast teadlikkust kampaaniate väljatöötamisel sotsiaalsetes võrgustikes

3. Tegevuse kirjeldus

Kestus

60 minutit

Protsessi kirjeldus, sealhulgas erinevad etapid või faasid

1. etapp Täiskasvanute koolitaja alustab tegevuse sissejuhatust, kommenteerides, kuidas sotsiaalvõrgustikud suurendavad kontrolli ohvri (tema aja, privaatsuse jne) üle. Paljudel juhtudel ei tajuta seda liiki vägivalda ohvri poolt, kuna on kalduvus normaliseerida kontrollkäitumist, mis on „maskeeritud“ huviks või armastuseks, mida sotsiaalvõrgustikes veelgi suurendatakse. Selline virtuaalne kontroll võib võimendada tolerantsust kontrolli suhtes füüsilises perspektiivis.

**Kaasrahanud
Euroopa Liit**

Antud projekti kaasrahanud Euroopa Komisjon. See väljaanne kajastab ainult autori(te) seisukohti ja komisjon ei vastuta selles sisalduva teabe võimaliku kasutamise eest.

2. etapp: Täiskasvanute koolitaja jagab töölehe (vt punkt 5. Vajalikud töövahendid), kus on loetletud suhetes ilmnevad veebikäitumised.

3. etapp: Klassirühm jagatakse väikesteks rühmadeks ja nendes rühmades peavad õppijad eristama, mida nad tajuvad kontrolliva käitumisena ja mida mitte. Võib kasutada järgmisi värve (simuleerides valgusfoori): roheline (võrgukäitumine, mis võimaldab tervislikke suhteid, mis põhinevad vastastikusel austusel ja võrdsusel), kollane (võrgukäitumine, mis võib suhteid ohustada) ja punane (võrgukäitumine, mis rikub vastastikust austust suhetes).

4. etapp: Õppijad jagavad oma tulemusi ja võivad esitada muid näiteid veebipõhise kontrolli kohta, mida ei ole loetletud. Nad määravad kindlaks iga näitega seotud emotsiooni.

5. etapp: Lõpetage arutelu selle üle, keda need olukorrad rohkem mõjutavad, kas mehi või naisi.

4. Kasulikud allikad

5. Vajalikud töövahendid

Väljatrükitav nimekiri, töölehed ja paber.

Nimekiri:

- Sotsiaalsetes võrgustikes oma foto „meeldimiste“ jälgimine.
- Oma partneri õhtusöögile kutsumine WhatsAppi kaudu.
- Mõistmine, et partneri sõnumile ei pea vastama kohe ja mõnikord ei pruugi vastus olla üldse olemas.
- Vajadus teadma oma partneri sõprade arvu sotsiaalvõrgustikes.
- Partneri informeerimine, kes on need sõbrad, keda ta peaks suhtlusvõrgustikes omama.
- Partneri „sõprade“ kommentaaride või „meeldimiste“ kommenteerimine suhtlusvõrgustikes.
- Oma partneri mobiiltelefoni sõnumite kommenteerimine.
- Austage neid kellaaegu, mil partner soovib olla võrgus.
- Õelge oma partnerile, millise foto ta oma profiilile üles laadib.
- Küsige oma partnerilt tema võrgu- ja mobiiltelefoni paroole.
- Pidev helistamine partneri mobiiltelefonile ja/või pealetükkivate sõnumite kirjutamine.
- Oma partneri fotode ja/või videote levitamine internetis ilma luba küsimata.
- Paluge oma partneril mitte postitada liiga palju fotosid või üksikasju teie suhte kohta.
- Meil on ühiseid sõpru, kuid ka erinevaid sõpru sotsiaalvõrgustikes.
- Teie partneri sõprade või tuttavate solvamine või halvustamine sotsiaalvõrgustikes.

- Pidevalt kontrollida partneri uusi sõpru ja suhteid, mida ta nendega sotsiaalmeedias hoiab.
- Partneri märgistamine Facebooki fotol ja selleks eelnevalt loa küsimine.
- Kontrollige pidevalt sotsiaalvõrgustikes sõpradega jagatud "meeldimisi", kommentaare või esemeid.
- Tuletage oma partnerile meelde oma viimast ühendust.
- Küsige oma partnerilt luba fotode ja videote vaatamiseks tema mobiiltelefonist.
- Sundida oma partnerit, et tema mobiilis oleks geolokatsioon aktiveeritud.

* Need näited on võetud tegevusest, mis oli osa haridusprogrammist „DIGITAL Native Forum for Secondary Education“.

6. Tegevuse hindamine

Selles osas ei toimu ametlikku hindamist, nõutakse ainult ühe kuni kahe lehekülje pikkust refleksiooni, milles täiskasvanute koolitaja saab teada oma õppijate suhtumisest sellesse.

TEGEVUS 2

1. Pealkiri

WomeNET

2. Õpieesmärgid

- Teha kindlaks sooline lõhe IKT kättesaadavuse ja oskuste osas.
- Teha kindlaks sooline lõhe digitaalsete oskuste osas uute töövõimaluste puhul.
- Kujundada ja arendada veebipõhiseid õpperuume võrdsetel alustel, kasutades selleks emotsionaalse intelligentsuse pädevusi.
- Töötada sotsiaalvõrgustike kaudu välja teadlikkuse tõstmise kampaaniad soolise võrdõiguslikkuse kohta.

3. Tegevuse kirjeldus

Kestus

120 minutit

Protsessi kirjeldus, sealhulgas erinevad etapid või faasid

**Kaasrahanud
Euroopa Liit**

Antud projekti kaasrahanud Euroopa Komisjon. See väljaanne kajastab ainult autori(te) seisukohti ja komisjon ei vastuta selles sisalduva teabe võimaliku kasutamise eest.

1. etapp Täiskasvanute koolitaja küsib, kas nad on kursis mõistega "digitaalne lõhe". Seejärel täpsustab ta edasi ja küsib mõiste "sooline digitaalne lõhe" kohta (sooline digitaalne lõhe on määratletud kui tehnoloogiatoodete, tehnologiasektori ja digioskuste hariduse puhul kodeeritud soolised eelarvamused). See annab meile võimaluse järeldada, et sooline digitaalne lõhe ei ole veel ühiskonna poolt nähtud probleem, kuid see on tõesti probleem, mis puudutab naisi.

2. etapp Klassirühm jagatakse väiksemateks rühmadeks, et nad saaksid teha rohkem koostööd.

3. etapp Täiskasvanute koolitaja näitab ekraanil järgmisi väiteid, milles võrreldakse naiste ja meeste juurdepääsu internetile. Täiskasvanute koolitaja küsib, millised väited on tõesed ja millised valed. Vastus on, et kõik protsendid on tõesed, soolise võrdõiguslikkuse ja digitaalagendi (2016) põhjal:

- 18% naistest (33% meestest) kasutab Internetti tarkvara sisu allalaadimiseks.
- 35% naistest (41% meestest) kasutab internetti, et kuulata/vaadata raadiot/televisiooniprogramme internetis.
- 42% naistest (47% meestest) kasutab internetti pangateenuste tegemiseks.
- 17% naistest (22% meestest) kasutab Internetti kaupade müümiseks.
- 13% naistest (20% meestest) kasutab internetti kaupade ostmiseks.

4. etapp Täiskasvanute koolitaja kommenteerib nende andmete tõepärasust ja palub igal rühmal leida veel andmeid, mida õppijad ise on märganud.

5. etapp Õppijad esitlevad oma uurimistulemusi ja uurimistööd, et nad saaksid ise uurimistööd teha.

6. etapp Täiskasvanute koolitaja julgustab õppijaid jagama neid andmeid hashtagiga #DigitalGenderGap oma sotsiaalvõrgustikes, näiteks Instagramis või Twitteris.

4. Kasulikud allikad

- Digitaalse soolise lõhe kaotamine: õppetund pandeemiast
- https://www.youtube.com/watch?v=ENjiuxG-9-k&list=RDLVENjiuxG-9-k&start_radio=1&rv=ENjiuxG-9-k&t=108
- https://www.un.org/sites/un2.un.org/files/policy_brief_on_covid_impact_on_women_9_apr_2020_updated.pdf
https://www.unfpa.org/sites/default/files/resource-pdf/COVID-19_A_Gender_Lens_Guidance_Note.pdf .
- <https://www.un.org/sustainabledevelopment/es/gender-equality/>
- <https://eige.europa.eu/gender-based-violence>
- https://www.ted.com/talks/fahad_saeed_the_importance_of_using_inclusive_language/up-next

5. Vajalikud töövahendid

**Kaasrahanud
Euroopa Liit**

Antud projekti kaasrahanud Euroopa Komisjon. See väljaanne kajastab ainult autori(te) seisukohti ja komisjon ei vastuta selles sisalduva teabe võimaliku kasutamise eest.

Nutitelefonid, paberid, paberilehed

6. Tegevuse hindamine

Lisage allpool pragmaatiliste vahendite hindamiseks vajalikud tegevuse hindamine ja nende kasutamiseks vajalikud juhised.

Täiskasvanute koolitaja jälgib mitteosaliselt õppijate koostööd ja kaasamist tegevuse arendamisse.

**Kaasrahastanud
Euroopa Liit**

Antud projekti kaasrahastanud Euroopa Komisjon. See väljaanne kajastab ainult autori(te) seisukohti ja komisjon ei vastuta selles sisalduva teabe võimaliku kasutamise eest.